

DR. MAILÁTH IMRE

jogász, a Ferenczy Múzeum tárlatvezetője

Budapest, 1904. július 26. – Budapest, 1996. október 20.

A Szentendre Város Díszpolgára kitüntetést 1987-ben vette át

Székhelyi Mailáth Miklós (1646-1673) országbíró, Zólyom- és Komárom vármegyei főispán, a királyi ügyek igazgatója, s a Szent Korona ügyésze leszármazottja. A család, melynek tagjai hagyományosan vármegyei hivatalokat vállaltak, a grófi címet 1765-ben kapta meg.

Mailáth Imre a ciszterci rend budapesti Szent Imre Főgimnáziumának elvégzése után a jogi egyetemen államtudományi jogi doktorátus szerzett, majd közigazgatási pályára lépett. Német nyelvtudása anyanyelvi szintű volt, emellett jól beszélt angolul, franciául és spanyolul is.

1936-tól 1944 októberéig a Belügyminisztérium osztályvezetője volt, egy időre Erdélybe helyezték át, ahol a visszacsatolt területek magyar közigazgatásának újraszervezésében vett részt. A háború után a régi rend kádereként korhatár előtt nyugdíjazták.

1951-ben családjával – feleségével és két kislányával – együtt kitelepítették. Két év mezőgazdasági munka után sem térhettek vissza Budapestre, rokoni kapcsolataik révén kerültek Szentendrére. Származása miatt csak betanított fizikai munkásként tudott elhelyezkedni a Szentendrei Papírgyárban, innen vonult másodszer is nyugdíjba. Munkás évei alatt autodidaktaként sajátította el az olasz nyelvet.

1953-ban – alacsony nyugdíját kiegészítendő – teremőri állást vállalt a szentendrei Ferenczy Károly Városi Múzeumban, ahol Onódyné Deisinger Margit igazgató hamar felismerte kivételes műveltségét, csiszolt magatartás-kultúráját és sokoldalú nyelvtudását (németül, angolul, franciául, spanyolul és olaszul beszélt), ezért Dr. Mailáth Imrét tárlatvezető státusba helyezte át. 1972-73-tól, a Ferenczy Múzeum bővítése, a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága Szentendrére helyezése és főleg a Kovács Margit Múzeum megnyitása után különösen nagy szükség volt Dr. Mailáth Imre munkájára.

Az 1970-es évek elejétől Szentendre város turisztikai népszerűsége ugrásszerűen emelkedett, a városi fesztiválok és a sorra nyíló múzeumok egyre nagyobb közönséget vonzottak. Emellett ebben az időszakban szinte mindegyik hazánkba látogató nemzetközi protokolláris delegációnak, a Parlament, a minisztériumok vagy más kormányzervek és a pártvezetés magas rangú, a világ minden tájáról érkező vendégeinek „kötelező szabadidős programja” volt egy szentendrei látogatás, melynek során – az ugyancsak „kihagyhatatlan” Kovács Margit Gyűjtemény mellett – gyakran más

múzeumok meglátogatása és városnézés is szerepelt. Ezeknek a delegációknak a fogadását bízták Dr. Mailáth Imrére, akinek személye és ügyszeretete az évek során legendássá vált. Előfordult, hogy Svájcban töltött szabadságát megszakította, hogy vezethesse Mohammad Reza Pahlavi iráni sahot és feleségét, de arra is igen nagy súlyt helyezett, hogy alaposan felkészüljön minden eseményre – ez a fővendég életrajzának megismerésétől a hivatalos (idegen nyelvű) titulusok nem egyszer igen nehezen kinyomozható pontosításáig terjedt.

Dr. Mailáth Imre az idegenvezetés művészi szintre emelt etalonját teremtette meg azzal, hogy minden ismertetése személyes, a kellő gyakorlattal felismerhető műveltségi szintekhez, vagy a delegációk igényeihez igazodó volt. Hitvallása volt, hogy úgy kell közvetíteni az ismereteket, hogy a látogatók – a királyok és a kormányfők, de óvodáskortól a nyugdíjasokig a hétköznapi emberek is – úgy érezzék: neki hozták létre a múzeumot, sőt, a város is miatta ennyire szép! Múzeumi munkatársai (de nem egyszer a delegációk magyar kísérői is) megtanulhatták tőle a képzésből 1947-től a rendszerváltásig teljesen hiányzó protokolláris etikettet.

A múzeum alkalmazásában eltöltött 36 éve alatt ő fogadta a már említett iráni saht mellett többek között I. János Károly spanyol királyt, II. Margit dán királynőt, Jaber III al-Ahmad al-Jaber al-Sabah kuvaiti főemírt, Margaret Thatchert britt, Kåre Willoch norvég és Pierre Mauroy francia miniszterelnököt, Willy Brandt német kancellárt, Rudolf Kirschláger osztrák elnököt, Kurt Waldheim ENSZ főtitkárt, Melina Mercourit, aki akkor éppen Görögország első női kulturális minisztere volt, Raisza Gorbacsovát, és még lehetne sorolni tovább a politikusokat, művészeket, neves és jeles személyeket.

Dr. Mailáth Imre szerényen, megnyerő intellektussal és kifogástalan eleganciával ismertette a város és a múzeumok látnivalóit, s ezzel múlhatatlan érdemeket szerzett abban, hogy Szentendre jó híre elterjedt az egész világban. Gyakran fordult elő, hogy a magas rangú vendégek a városnak vagy a múzeumnak címzett hivatalos köszönetnyilvánítás helyett Dr. Mailáth Imrének írt személyes levélben köszönték meg a szentendrei élményeket, s többen azt is hangsúlyozták, hogy a program során neki köszönhetően kiszakadhattak a protokolláris kötöttségek alól és kicsit magánemberek lehettek.

Dr. Mailáth Imre 1980-ban Pro Urbe kitüntetést kapott, 1990-ben régi vágya teljesült, amikor a Máltai Lovagrend tagjává avatták.

Forrás:

Ferenczy Múzeum Adattára

Ízig vérig szentendreivé váltam – Interjú Dr. Mailáth Imrével. Szentendre és Vidéke